

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TƏHSİL NAZİRLİYİ

BAKALAVRİAT SƏVİYYƏSİNİN (ƏSAS (BAZA) ALİ TİBB TƏHSİLİNİN) İXTİSAS ÜZRƏ

TƏHSİL PROQRAMI

İxtisasın (proqramın) şifri və adı: 050107 - İbtidai sinif müəllimliyi

BAKALAVRIAT SƏVIYYƏSİNİN 050107 - İbtidai sinif müəllimliyi İXTİSASI ÜZRƏ TƏHSİL PROQRAMI

1. Ümumi müddəalar

- 1.1. Bakalavriat səviyyəsinin “050107 İbtidai sinif müəllimliyi” ixtisası üzrə Təhsil Proqramı (bundan sonra ixtisas üzrə Təhsil Proqramı) “Təhsil haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa, Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin müvafiq qərarlarına, eləcə də “Ali təhsilin bakalavriat (əsas (baza) ali tibb təhsili) səviyyəsi üzrə ixtisasların (proqramların) Təsnifatı”na uyğun hazırlanmışdır.
- 1.2. Təhsil Proqramının məqsədləri aşağıdakılardır:
 - İxtisas üzrə məzunun kompetensiyalarını, ixtisasın çərçivəsini, fənlər üzrə təlim və öyrənmə metodlarını, qiymətləndirmə üsullarını, təlim nəticələrini, kadr hazırlığı aparmaq üçün infrastruktura və kadr potensialına olan tələbləri, tələbənin təcrübəkeçmə, işadüzəlmə və təhsiliniartırma imkanlarını müəyyənləşdirmək;
 - Tələbələrə və işəgötürənləri məzunların əldə etdiyi bilik və bacarıqlar, eləcə də təlim nəticələri barədə məlumatlandırmaq;
 - Təhsil Proqramı üzrə kadr hazırlığının bu proqrama uyğunluğunun qiymətləndirilməsi zamanı bu prosesə cəlb olunan ekspertləri məlumatlandırmaq.
- 1.3. Təhsil Proqramı tabeliyindən, mülkiyyət növündən və təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən və “050107 İbtidai sinif müəllimliyi” ixtisası üzrə bakalavr hazırlığını həyata keçirən bütün ali təhsil müəssisələri üçün məcburidir.
- 1.4. Tələbənin 5 (beş) günlük iş rejimində həftəlik auditoriya və auditoriyadankənar ümumi yükünün həcmi 45 saatdır (xüsusi təyinatlı ali təhsil müəssisələri istisna olmaqla). Həftəlik auditoriya saatlarının həcmi ümumi həftəlik yükün 50%-dən çox olmamalıdır. İxtisasın xüsusiyyətindən asılı olaraq həftəlik yükün həcmi dəyişdirilə bilər.

2. Məzunun kompetensiyaları

- 2.1. *Təhsil Proqramının sonunda məzun aşağıdakı ümumi kompetensiyalara yiyələnmişdir:*
 - İxtisası üzrə Azərbaycan dilində şifahi və yazılı ünsiyyət bacarıqlarına;
 - İxtisası üzrə ən azı bir xarici dildə ünsiyyət bacarıqlarına;
 - Azərbaycan dövlətçiliyinin tarixi, hüquqi, siyasi, mədəni, ideoloji əsasları və müasir dünyadakı yeri və roluna dair sistemli və hərtərəfli bilikləri şərh etmək bacarığına, milli dövlətimizin perspektiv inkişafını proqnozlaşdırma qabiliyyətinə;
 - Milli dövlətimizin qarşılaşdığı təhdidləri və çağırışları müəyyən etmək bacarığına;
 - İnformasiya texnologiyalarından istifadə etmək qabiliyyətinə;

- Dinləmə, müşahidə etmə, yeni ideyalar irəli sürmək və əsaslandırmaq, qrupda işləmək, problemi birgə həll etmək, analitik tənqidi düşüncə bacarığına;
- Yeni şəraitə uyğunlaşmaq, təşəbbüs irəli sürmək və uğur qazanmaq bacarığına;
- Problemlərin həlli üçün əlavə məlumat resurslarını seçmək və ondan istifadə etmək bacarığına;
- Peşəsinə aid məqsədlərə müvafiq məlumatı təhlil etmək, ümumiləşdirmək və tətbiq etmək bacarıqlarına;
- Peşə fəaliyyətini planlaşdırmaq, təşkil etmək, gələcək təhsilini, mövcud bacarıqlarını təkmilləşdirilmək, vaxtı idarə etmək və tapşırıqları vaxtında tamamlamaq bacarığına;
- Fəaliyyətində sosial və ekoloji məsuliyyətə, vətəndaş şüuruna və etik yanaşmaya, keyfiyyətə üstünlük vermək bacarığına;
- Vəziyyəti və özünü yenidən qiymətləndirmək və özünütənqid bacarığına;
- Sağlam həyat tərzini qoruyub saxlamaq, dözümlülük və məsuliyyətlik nümayiş etdirmək bacarığına.

2.2. *Təhsil Proqramının sonunda məzun aşağıdakı peşə kompetensiyalarına yiyələnmişdir:*

- Uşaqları birləşdirmək, işi planlaşdırmaq, vəzifələri bölüşdürmək, görülmə işə yekun vurmaq bacarığına;
- Fəaliyyət və ya təhsil sahəsi ilə bağlı fakt, nəzəriyyə, qayda və metodları təhlil etmək; bir-biri ilə əlaqəli olan sahələrdə çətin tapşırıqların yaradıcı şəkildə həlli üçün biliklərdən istifadə etmək;
- Yeni yanaşma tətbiq etməklə, mürəkkəb tapşırıqları yerinə yetirmək bacarığına;
- Tədris materialını, əyani vasitələri, avadanlığı seçmək və hazırlamaq, tədris materialını başa düşülən şəkildə, aydın, ifadəli, inandırıcı və ardıcıl şərh etmək, idraki maraqların və mənəvi tələbatların inkişafını stimullaşdırmaq, öyrənmə-idrak fəallığını yüksəltmək bacarığına;
- Təlim prosesində inküviziv təhsil texnologiyalarından istifadə etmək, uşaqların düşüncə tərzini başa düşmək, daxili ailəmini görmək, onların emosional vəziyyətini obyektiv qiymətləndirmək. yaş. fərdi. psixoloji, anatomik-fizioloji xüsusiyyətlərini müəyyənləşdirmək və təhsil-tərbiyə prosesində nəzərə almaq bacarığına;
- Pedaqoji situasiyaları və prosesləri dərk etmək, obyektiv qiymətləndirmək. peşə fəaliyyətində informasiya texnologiyalarından istifadə etmək, ümumi və pedaqoji mədəniyyətə malik olmaq. öz təcrübəsini fərdi və qrup şəklində təhlil etmək bacarığına;
- Şagirdlər, onların valideynləri, həmkarları və tədris müəssisəsinin rəhbərliyi ilə pedaqoji cəhətdən məqsədyönlü ünsiyyət yaratmaq bacarığına;
- Sağlam və şəxsiyyətyönümlü təhsil mühiti formalaşdırmaq, şagirdlərin sosial bacarıqları. hərtərəfli şəxsi inkişafı və özünü ifadəsi üçün münbit şərait yaratmaq bacarığına;

- Fəaliyyət və ya təhsil sahəsi ilə bağlı yeni problemləri aşkar etmək, onların müxtəlif həll yollarını təhlil etmək, təhsilənlərin irəliləyişinin, nailiyyətlərinin qiymətləndirilməsini, tərbiyəlilik səviyyəsini müəyyənləşdirmək və onlara emosional-iradi təsir göstərmək bacarığına;
- Fəaliyyətini diaqnozlaşdırmaq, proqnozlaşdırmaq və layihələşdirmək, layihələrin həyata keçirilməsi zamanı təşəbbüskarlıq, məsuliyyət, liderlik və komandada işləmək bacarığına;
- Konkret çərçivədə fəaliyyət və ya təhsil sahəsi ilə bağlı məsələlərin həlli üçün müvafiq informasiyaların toplanması və emalında müasir texnologiyalardan istifadə etməklə elmi yenilikləri öyrənmək. verilən informasiya əsasında gözlənilən nəticələri müəyyənləşdirmək və qiymətləndirmək qarşılıq müəyyən vəzifələr qoymaq, onların həlli üçün müvafiq metodlar seçmək və tətbiq etmək bacarığına;
- Demokratik prinsiplərə hörmətlə yanaşmaq, insanlara, təbiətə, mənəvi-əxlaqi dəyərlərə həssas və ədalətli münasibət bəsləmək və bunu şagirdlərə də aşılamaq bacarığına;
- Müxtəlif innovativ təlim resurslarından, texnologiyalarından istifadə etməklə ibtidai siniflərdə təlim prosesinin səmərəliliyini və keyfiyyətini yüksəltmək bacarığına.

3. Təhsil Proqramının strukturu

3.1. “050107 - İbtidai sinif müəllimliyi” ixtisası minimum 240 (4 il) AKTS kreditindən ibarətdir. Kreditlər aşağıdakı şəkildə bölüşdürülür:

Fənlərin sayı	Fənnin adı	AKTS krediti
Ümumi fənlər		30
1	Azərbaycan tarixi. <i>Bu fənn Azərbaycanın dövlətçilik ənənələrinin yaranması, formalaşması və inkişafını sistemli şəkildə, xronoloji ardıcılıqla öyrənir, müasir Azərbaycan dövlətçiliyinin formalaşmasında siyasi, ideoloji, iqtisadi, mədəni amillərin rolunu təhlil və tədqiq edilir. Müasir dünyada Azərbaycan dövlətinin yeri və rolu sistemli təhlil edilir.</i>	5
2	Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiya. <i>Bu fənn çərçivəsində tələbələrə Azərbaycan dilində təqdimat etmək, nətiqlik, akademik və işgüzar yazı bacarıqlarının aşılmasına xüsusi diqqət yetirilməlidir.</i>	4
3	Xarici dildə işgüzar və akademik kommunikasiya. <i>Bu fənn çərçivəsində tələbələrə ixtisası üzrə xarici dillərdən birində təqdimat etmək, nətiqlik, akademik və işgüzar yazı, şifahi və yazılı bacarıqların aşılmasına xüsusi</i>	15

	<i>diqqət yetirilməlidir.</i>	
4	Seçmə fənlər (<i>Seçmə fənlər ali təhsil müəssisəsi tərəfindən müəyyən edilir. İxtisasın spesifikasiyasından asılı olaraq seçmə fənlərə əlavələr edilə bilər</i>)	
4.1	Fəlsəfə	3
	Sosiologiya	
	Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası və hüququn əsasları	
	Məntiq	
	Etika və estetika	
4.2	İnformasiyanın idarə edilməsi	3
	Politologiya	
	Təhsildə İKT	
İxtisas fənləri		120
5.	Pedaqogika. <i>Bu fənn pedaqogikanın bir elm kimi yeni cəmiyyət quruculuğunda, şəxsiyyətin formalaşmasında roluna, təlim-tərbiyə nəzəriyyəsinə və texnologiyalarına, məktəbin idarə edilməsinə, gələcəyin ibtidai sinif müəllimlərində pedaqoji səriştələrin formalaşdırılmasına diqqət yetirir.</i>	6
6.	Psixologiya. <i>Bu fənn psixiologiyanın anlayışlarının mənimsənilməsini, onlar arasında əlaqələrin izah edilməsini, psixoloji təhlil aparılmasını və təlim-tərbiyə prosesində tətbiq edilməsini, pedaqoji-psixoloji işin keyfiyyətinin yüksəldilməsi üçün müzakirələr aparılmasını və təqdimatlar hazırlanmasını öyrədir.</i>	6
7.	Multikulturalizmə giriş. <i>Bu fənn çərçivəsində multikulturalizm haqqında ümumi anlayışlara, onun inkişaf mərhələlərinə, bu sahədə əsas nəzəriyyələrin xüsusiyyətlərinə, cəmiyyətdə mövcud olan etnik, irqi, dini və mədəni müxtəlifliklərin qorunması istiqamətində dövlətin apardığı siyasətə diqqət yetirilir. Azərbaycan Respublikasının multikulturalizm siyasətinin, sosial-mədəni proseslərin mahiyyətini, onun xüsusiyyətlərini və bu siyasətin ölkədə uğurla həyata keçirilməsinin səbəbləri təhlil və tədqiq edilir.</i>	3
8.	İbtidai təhsilin pedaqogikası. <i>Bu fənn ibtidai siniflərdə pedaqoji prosesin mahiyyətini, anlayışlarını, onlar arasındakı əlaqələri öyrənir və təlim-tərbiyə prosesində tətbiq edir.</i>	7

9.	<p>Uşaq anatomiyası, fiziologiyası və gigiyenası.</p> <p><i>Bu fənn kiçik məktəbyaşlı şagirdlərin anatomik və fizioloji xüsusiyyətlərini öyrənir, fərdi inkişaf dövründə uşaq orqanizminin quruluş və funksiyalarında baş verən dəyişiklikləri və qanunauyğunluqları izah edir, sağlamlığı qorumaq məqsədilə müvafiq gigiyenik normativləri və tətbiqini göstərir.</i></p>	5
10.	<p>İbtidai siniflərdə Azərbaycan dili və onun tədrisi metodikası.</p> <p><i>Bu fənn çərçivəsində düzgün oxu və yazı qaydaları öyrənilir, təlim-tərbiyə prosesində tətbiq edilir, dil qaydalarının mənimsədilməsində səmərəli metod və vasitələrin seçilməsi, yazılı rəy və təqdimat hazırlanması, müzakirə və diskussiyalar edilməsi öyrədilir.</i></p>	16
11.	<p>İbtidai siniflərdə riyaziyyat və onun tədrisi metodikası.</p> <p><i>Bu fənn ibtidai siniflərdə riyaziyyat kursunun elmi əsaslarına yiyələməni təmin edir, məzmun komponentləri, onlar arasındakı əlaqələri mənimsəyərək təhsil prosesində tətbiqinə şərait yaradır.</i></p>	16
12.	<p>İbtidai siniflərdə həyat bilgisi və onun tədrisi metodikası.</p> <p><i>Bu fənnin tədrisində tələbələr fənnin elmi əsaslarına yiyələnir, məzmun komponentlərini, onlar arasındakı əlaqələri mənimsəyir və təhsil prosesində tətbiq edir, obyekt və hadisələri mahiyyətinə görə fərqləndirir, onlara münasibət bildirir, iqtisadi, ekoloji, kommunikativ fəaliyyətlər üzrə ilkin bacarıqların formalaşdırılmasını təmin edir.</i></p>	5
13.	<p>İbtidai siniflərdə texnologiya və onun tədrisi metodikası.</p> <p><i>Bu fənnin tədrisində tələbələr əmək alətlərinin, müxtəlif materialların xüsusiyyətlərini bilir və təhsil prosesində tətbiq edir, qrafik savad elementlərinin köməyi ilə texniki şəkil, eskiz və sxemlər qurur və mahiyyətini şərh edir, texnika elementləri, modelləşdirmə və maketləşdirmə ilə bağlı praktik tapşırıqları yerinə yetirir.</i></p>	5
14.	<p>İbtidai siniflərdə təsviri incəsənət və onun tədrisi metodikası</p> <p><i>Bu fənnin tədrisində tələbələr perspektiva qanunlarını öyrənir, əşya və hadisələrin təsvirində tətbiq edir, rəng çalarlarını ayırır, onları emosional təsirinə görə müqayisə edir. adə kompozisiyalar qurur və onların ayrı-ayrı hissələrini mütənasib qaydada yerləşdirir, sadə tərtibat xarakterli işləri yerinə yetirir.</i></p>	5
15.	<p>İbtidai siniflərdə musiqi və onun tədrisi metodikası.</p> <p><i>Bu fənnin tədrisində tələbələr musiqi nəzəriyyəsinin əsaslarını mənimsəyir, ümumi musiqi savadına yiyələnir, musiqi janrları və musiqi alətlərinin yaranma tarixi,</i></p>	5

	<i>bəstəkarların həyat və yaradıcılığı ilə bağlı biliklərə yiyələnir, məktəb məhmi repertuarına daxil olan məhmları təhlili edir, şagirdlərin yaradıcı qabiliyyətini, təfəkkürünü və estetik hisslərini inkişaf etdirməyin zəruriliyini anlayır və təlim prosesində nəzərə alır.</i>	
16.	İbtidai siniflərdə fiziki tərbiyə və onun tədrisi metodikası. <i>Bu fənnin tədrisində tələbələr fiziki tərbiyə nəzəriyyəsinin anlayışlarını, onlar arasındakı əlaqələri öyrənir, kiçik məktəbyaşlı uşaqların yaş, fərdi və inkişaf xüsusiyyətlərini, məktəblilərin fiziki hazırlığına, inkişafına, sağlamlığına təsir edən amilləri, müvafiq normativləri bilir və təlim prosesində bunları nəzərə alır.</i>	5
17.	İbtidai siniflərdə informatika və onun tədrisi metodikası. <i>Bu fənnin tədrisində tələbələr informatika fənninin elmi əsaslarına yiyələnir, məzmun komponentlərini, onlar arasındakı əlaqələri mənimsəyir və təhsil prosesində tətbiq edir.</i>	5
18.	Uşaq ədəbiyyatı. <i>Bu fənnin tədrisində tələbələr uşaq ədəbiyyatı nümunələrini təhlil edir, tərbiyəvi və estetik dəyərini müəyyənləşdir, tövsiyə olunan kitabların siyahısını tərtib edir, onlardan təhsilənlərin əxlaqi-mənəvi inkişafında istifadə edir.</i>	5
19.	İbtidai siniflərdə inklüziv təhsil. <i>Bu fənnin tədrisində tələbələr inklüzivliyin mahiyyətini, anlayışlarını, onlar arasındakı əlaqələri bilir, inklüzivliyi olan uşaqların xüsusiyyətlərini və ehtiyaclarını, fəndaxili və fənlərarası inteqrasiya imkanlarını nəzərə almaqla təlim-tədris prosesini planlaşdırır, mövzuların ardıcılığını müəyyənləşdirir, hər bir darsin planını tərtib edir, məhdudiyətlərə deyil, qabiliyyətlərə istinad edir.</i>	5
20.	Təhsil və pedaqoji fikir tarixi. <i>Bu fənnin tədrisində tələbələr qədim dövrdən bu günədək ibtidai təhsilin inkişaf tendensiyalarını müəyyənləşdirir, hər bir dövrün spesifik xüsusiyyətlərini xarakterizə edir, filosofların və maarifçilərin əsərlərini ibtidai təhsilin inkişafı kontekstində dəyərləndirir, dünya təhsil və pedaqoji fikir xəzinəsinə verdiyə töhfəyə görə öz millətə hörmət hissi formalaşır, bunun üçün təhsil-tərbiyə ənənələrinin keçmişi və bu günü haqqında zəruri biliyə malik olduğunu nümayiş etdirir.</i>	5
21.	Təhsil sistemləri və layihələrin idarə edilməsi. <i>Bu fənnin tədrisində tələbələr təhsilin təşkili və idarə edilməsi anlayışlarının mahiyyəti və məzmununu, idarəetmənin prinsiplərini şərh edir, təhsil fəaliyyətinin reqlamentləşdirilməsi, lisenziyalaşdırılması, dövlət akkreditasiyası və pedaqoji ekspertiza ilə bağlı</i>	5

	<i>biliklərin tətbiqinə dair layihələr hazırlayır, müəyyən etdiyi və əsaslandırıldığı mövzu üzrə təhsil layihələri hazırlayır və təqdim edir.</i>	
22.	<p>Təhsil fəlsəfəsi.</p> <p><i>Bu fənnin tədrisində tələbələr dünya təhsil sisteminin tendensiyalarını, ayrı-ayrı qabaqcıl ölkələrin təhsil təcrübəsini, ümumi, invariant xüsusiyyətlərini, sosial-iqtisadi islahatların tələblərini, milli dəyərləri şərh edir, təhsil sisteminin, səriştəyə əsaslanan şəxsiyyətyönlü təhsil məzmununu, texnologiyalarının yeniləşdirilməsinin cəmiyyət üçün əhəmiyyətini dərk edir, Şərqdə və Qərbdə təhsilin xüsusiyyətlərini, Azərbaycan təhsil fəlsəfəsini qədim və orta əsrlərdəki xüsusiyyətlərini fərqləndirir, fəlsəfi cərəyanları – pragmatizm, ekzistensializm, essensializm, neotomizm, neopozitivizmi fərqləndirir.</i></p>	5
23.	<p>Mülki müdafiə və ilkin tibbi yardım.</p> <p><i>Bu fənn çərçivəsində fəvqəladə hadisələrin qarşısının alınması, onların nəticələrinin aradan qaldırılması, kütləvi qırğın silahları, nüvə silahı, nüvə silahının tətbiqi və nəticələri, nüvə silahının zədələyici amilləri, radioaktiv çirklənmə, bioloji silahlardan qorunma üsulları, karantin tədbirləri, dinc və müharibə dövründə əhalinin mühafizəsinin xüsusiyyətləri, fərdi mühafizə vasitələri, qəza və təbii fəlakətlər zamanı xilasetmə işlərinin təşkili və yerinə yetirilməsi qaydaları, kimyəvi silahlar tətbiq edilərkən davranış və fəaliyyət qaydaları, müxtəlif zədələnmə ocaqlarında və təbii fəlakət rayonlarında ilk tibbi yardım göstərilməsində sanitar drujinalarının təşkil olunması haqqında məlumatlar öyrənilir.</i></p>	6
	<p>Ali təhsil müəssisəsi tərəfindən müəyyən edilən fənlər.¹</p> <p><i>Burada olan fənlər hər bir ali təhsil müəssisəsi tərəfindən fərdi qaydada müəyyən edilir və həmin ixtisasın tədris planında əksini tapır.</i></p>	60
	Pedaqoji internatura.	30
	CƏMİ	240

¹ Bu fənlər professor-müəllim heyətinin təcrübəsi, tədqiqat infrastrukturu, yerli və beynəlxalq iş imkanları nəzərə alınaraq ali təhsil müəssisəsi tərəfindən təklif edilir. Ali təhsil müəssisəsi tərəfindən müəyyən edilən fənlər tələbələr üçün seçmə xarakteri daşmalı, eləcə də tələbələrin xarici mübadilə proqramlarında iştirakına şərait yaratmalıdır.

4. Tədris və öyrənmə

- 4.1. Tədris və öyrənmə mühiti elə təşkil olunmalıdır ki, tələbələr təhsil proqramında nəzərdə tutulan təlim nəticələrini əldə edə bilsinlər.
- 4.2. Tədris və öyrənmə metodları müvafiq sənədlərdə (məsələn, müəllimin sillabusunda və s.) təsvir edilməli və ictimaiyyətə (məsələn, universitetin veb sahifəsində, proqramın broşurlarında və s.) açıq olmalıdır.
- 4.3. Tədris və öyrənmə metodları innovativ təhsil təcrübələri nəzərə alınaraq davamlı şəkildə nəzərdən keçirilməli və təkmilləşdirilməlidir. Tədris və öyrənmə metodlarının müntəzəm şəkildə təkmilləşdirilməsi universitetin keyfiyyət təminatı sisteminin bir hissəsi olmalıdır.
- 4.4. Təlim prosesində fərqli tədris metodlarından istifadə edilməlidir. Bu metodlar tələbəyönümlü yanaşmanı və tələbələrin təlim prosesindəki fəal rol oynamasını təşviq etməlidir. İstifadə edilə biləcək tədris və öyrənmə metodlarına aşağıdakıları nümunə olaraq göstərmək olar:
 - mühazirə, seminarlar, praktiki tapşırıqlar;
 - təqdimatlar, müzakirələr və debatlar;
 - müstəqil iş/araşdırma (məsələn, praktiki nümunələrlə iş);
 - layihələr;
 - problemlərə əsaslanan tədris;
 - sahə işləri;
 - rol oyunları;
 - hesabatlar;
 - qrup qiymətləndirməsi;
 - ekspert metodu;
 - video və audio konfrans texnologiyaları;
 - video və audio mühazirələr;
 - distant təhsil;
 - stimulyasiyalar və s.
- 4.5. Təhsildə nəzəriyyə və praktiki təlim arasında tarazlıq gözlənilməlidir. Əsas diqqət əmək bazarının dəyişən ehtiyaclarına uyğun olaraq praktiki bacarıqların gücləndirilməsinə yetirilməlidir.
- 4.6. Təhsil proqramı tələbələrin müstəqilliyini dəstəkləməli və ömürboyu təlim konsepsiyasını inkişaf etdirməlidir. Təhsil prosesinin sonunda tələbə hər hansı istiqamətdə müstəqil işləyə bilməli və təhsilini ömürboyu davam etdirməyi bacarmalıdır.

5. Qiymətləndirmə

- 5.1. Qiymətləndirmə elə təşkil olunmalıdır ki, tələbələrin gözlənilən təlim nəticələrini əldə etmələri səmərəli şəkildə ölçülə bilinsin. Bu, əldə olunan irəliləyişi monitorinq etməyə, təhsil proqramlarının nəticələrinə

hansı dərəcədə nail olunduğunu qiymətləndirməyə, eləcə də tələbələrlə fikir mübadiləsinə şərait yaratmağa və təhsil proqramlarının təkmilləşdirilməsi üçün ilkin şərtlərin formalaşdırılmasına yardım etməlidir.

- 5.2. Qiymətləndirmə üsulları müvafiq sənədlərdə (məsələn, fənn proqramında, sillabusda və s.) təsvir edilməli və hamı üçün açıq (məsələn, universitetin veb sahifəsində, proqramın broşurlarında və s.) olmalıdır.
- 5.3. Qiymətləndirmə üsulları innovativ tədris təcrübələri nəzərə alınaraq davamlı şəkildə nəzərdən keçirilməli və təkmilləşdirilməlidir. Qiymətləndirmə üsullarının müntəzəm şəkildə yenilənməsi ali təhsil müəssisəsinin keyfiyyət təminatı sisteminin bir hissəsi olmalıdır.
- 5.4. Tədris prosesində fərqli qiymətləndirmə üsullarından istifadə edilməlidir. Bu üsullar tələbəyönümlü yanaşmanı və tələbələrin təlim prosesindəki fəal rol oynamasını təşviq etməlidir. İstifadə edilə biləcək qiymətləndirmə üsullarına nümunələr:
 - yazılı tapşırıqlar;
 - bilik və bacarıqlara dair testlər, kompüter əsaslı testlər;
 - şifahi təqdimatlar;
 - sorğular;
 - açıq müzakirələr;
 - praktika hesabatları, sahə işləri hesabatları;
 - praktikada, laboratoriyada müşahidələrə əsasən bacarıqların qiymətləndirilməsi;
 - layihə işlərinə dair hesabatlar;
 - portfolionun qiymətləndirilməsi;
 - frontal sorğu;
 - qrup şəklində və özünüqiymətləndirmə; və s.
- 5.5. Təlim nailiyyətlərinin qiymətləndirilməsində istifadə olunan üsullar aydın müəyyənləşdirilmiş meyarlara əsaslanmalıdır və təhsil müddətində tələbənin əldə etdiyi bilik, bacarıq və qabiliyyət səviyyəsini düzgün və etibarlı şəkildə müəyyən etməyə imkan verməlidir. Təlim nəticələrinin qiymətləndirilməsi zamanı müəllimlər şəffaflıq, qərəzsizlik, qarşılıqlı hörmət və humanistlik prinsiplərini rəhbər tutmalıdırlar.
- 5.6. Tələbələrə müəllimlərlə/qiymətləndiricilərlə təhsillərinin bütün aspektlərini, o cümlədən qiymətləndirmə prosesini müzakirə etmək imkanı verilməlidir. Ali təhsil müəssisəsi qiymətləndirmə prosesi, yaxud qiymətlə bağlı apelyasiya prosedurlarını müəyyən etməlidir.
- 5.7. Akademik etika təhsil prosesində önəmli yer tutur. Tələbələrə akademik dürüstlüyə riayət etmək, plagiat problemini anlamaq öyrədilir. Onlar intellektual əməyin əqli mülkiyyət hüquqları barəsində məlumatlandırılmalıdırlar.

6. Proqramın və hər bir fənnin təlim nəticələri

- 6.1. Təhsil proqramının təlim nəticələri, eləcə də hər bir fənnin təlim nəticələrinin müəyyənləşdirilməsi və hər bir fənnin sillabusunun hazırlanması ali təhsil müəssisəsinin/akademik heyətin səlahiyyətindədir.
- 6.2. Təlim nəticələri hər bir ali təhsil müəssisəsi tərəfindən Əlavə 1-dəki formaya uyğun olaraq müəyyənləşdirilir. Təlim nəticələri matrisində (Əlavə 2) fənlərlə təlim nəticələri arasındakı əlaqə əks olunmalıdır.
- 6.3. Təhsil Proqramının cəmiyyətin və əmək bazarının dəyişən ehtiyaclarına cavab verən nəzəri və praktiki məzmunu təmin etməsi məqsədilə fənlərin sillabusları müntəzəm şəkildə yenilənməlidir.

7. İnfrastruktur və kadr potensialı

- 7.1. Təhsil Proqramının tədris, öyrənmə və qiymətləndirmə prosesi ali təhsil müəssisəsinin aşağıdakı infrastruktura malik olmasını zəruri edir:
 - Təhlükəsiz təhsil şəraitinə, təhsil fəaliyyəti üçün zəruri imkanlara malik binalara, maddi-texniki və tədris bazasına, təchiz olunmuş tədris kabinetlərinə və laboratoriyalara, auditoriyalara, texniki tədris vasitələrinə, kabinetlərə, yataqxanaya, su, istilik, elektrik sistemlərinə, internet xidmətlərinə, virtual muzeylərə, elektron kitabxanaya, zəngin məlumat bazasına, məlumat axtarış sistemlərinə çıxışa malik olmalıdır.
- 7.2. Ali təhsil müəssisələrinin professor-müəllim heyəti, bir qayda olaraq, elmi dərəcəyə malik olur. Digər dövlət, yaxud özəl müəssisələrdən və ya digər müvafiq təşkilatlardan gələn şəxslər də tədrisə cəlb oluna bilərlər.

8. Pedaqoji internatura

- 8.1. Pedaqoji internatura tələbənin nəzəri biliklərinin praktikada tətbiqi, eləcə də peşə bacarıqlarının gücləndirilməsi baxımından önəmlidir.
- 8.2. Pedaqoji internatura ümumi təhsil müəssisələrində (ibtidai, ümumi orta və tam orta ümumtəhsil məktəbləri, ümumtəhsil internat məktəbləri, inteqrasiya təlimli internat tipli təhsil müəssisələri, xüsusi məktəblər və xüsusi internat məktəbləri, sağlamlıq imkanları məhdud uşaqlar üçün xüsusi məktəblər və internat məktəbləri, xüsusi qayğıya ehtiyacı olan uşaqlar üçün müəssisələr, istedadlı şagirdlər üçün məktəblər, gimnaziyalar, liseylər və digər müəssisələr) təşkil oluna bilər.
- 8.3. Pedaqoji internaturadan əvvəl ali təhsil müəssisəsi və pedaqoji internatura təşkil olunacaq ümumi təhsil müəssisəsi ilə müqavilə imzalanmalıdır. Eyni zamanda, tələbənin fərdi müraciəti əsasında onun ixtisasına uyğun digər ümumi təhsil müəssisəsində, o cümlədən xaricdə təcrübə keçməsinə icazə verilir. Müqavilədə şərtlər, tələbələrin hüquq və öhdəlikləri, digər zəruri təfərrüatlar əks olunur.

8.4. Pedaqoji internaturanın qiymətləndirilməsi müvafiq icra hakimiyyəti orqanın müəyyən etdiyi qaydalara əsasən həyata keçirilir.

9. Məşğulluq və ömürboyu təhsil

- 9.1. “050107 - İbtidai sinif müəllimliyi” ixtisası üzrə Təhsil Proqramının məzunları mülkiyyət formasından və tabeliyindən asılı olmayaraq peşəsinə və ixtisas dərəcəsinə uyğun gələn ümumi təhsil müəssisələrində, məktəbdənkənar təhsil müəssisələrində, peşə təhsili müəssisələrində, orta ixtisas təhsil müəssisələrində, təşkilatlarda, idarələrdə, birliklərdə və s. sferalarda, həmçinin mövcud qaydalara riayət olunmaqla müxtəlif təhsil müəssisələrində (ali məktəbdə elmi, elmi-pedaqoji fəaliyyət sahələri istisna olmaqla) işləyə bilər.
- 9.2. Ali təhsil müəssisəsi Təhsil Proqramının məzunlarının məşğulluğuna dair müntəzəm sorğular keçirməli, eləcə də vakant iş yerlərinə dair məlumatları öz veb sahifəsində yerləşdirməlidir.
- 9.3. “050107 - İbtidai sinif müəllimliyi” ixtisası üzrə bakalavr proqramının məzunlarının təhsillərini magistratura səviyyəsi üzrə müvafiq ixtisaslaşma seçim cədvəlinə əsasən magistr proqramlarında davam etdirə bilərlər.
- 9.4. Təhsil müddətində əldə olunan bilik, bacarıq və yanaşmalar məzunların müstəqil şəkildə ömürboyu təhsil almaları üçün ilkin şərtlərdəndir.

Razılaşdırılmışdır:

Azərbaycan Respublikasının Təhsil
Nazirliyinin Aparat rəhbərinin müavini,
Elm, ali və orta ixtisas təhsili şöbəsinin müdiri

Yaqub Piriye

“20” 08 2020-ci il.

Təhsil ixtisasları qrupu üzrə
Dövlət Təhsil Proqramlarını hazırlayan
işçi qrupun sədri

Cəfər Cəfərov

“19” avqust 2020-ci il.

